

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/387

Karar No : 1980/451

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan ol-
lara ilişkin bulunmakla beraber 1402 say-
lı Yasa'nın 13/a-b maddesinde yer alan ko-
şullarda işlenmeyen suçlara ait davaların
Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hl

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : A. Vefa Tarhan ve arkadaşları

O L A Y : 28.3.1978 günü, Ticaret Ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu'nda, kar-
şıt görüşlü öğrencilere karşı cebir ve şiddet göstermek ve tehditte bulunmak suretiyle
öğrenimi engelledikleri iddia edilen sanıklar hakkında Ankara C.Savcılığı, 30.3.1978
günlü iddianame ile, sanıkların öğrenim özgürlüğünü engellediklerinden bahisle Türk Ce-
za Yasası'nın 188/6. maddesi gereğince cezalandırılmaları istemiyle Ankara 4. Asliye
Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

Ankara 4. Asliye Ceza Mahkemesi, 4.1.1979 gününde, 1978/261-1979/4 sayı ile: S-
niklaraan karşıt görüşlü öğrenci oldukları, görüş ayrılığı nedeniyle öğrenim özgürlüğü-
nü engelleme suçunu işledikleri, bu suçun sıkıyönetim ilânına neden olan suçlardan bu-
lunup 1402 sayılı Yasa'nın 15/f. maddesinde yer aldığı, aynı yasanın 13. maddesine gör-
davaya bakmanın, mahkemenin görevi dışında kaldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı ver-
miştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, 25.8.1980 gününde
1980/413 sayı ile: Sanıklara atılı suçun, sıkıyönetim ilânından önce işlendiği, sıkıyö-
netim ilânına neden olan suçlardan bulunmadığı, Yargıtay'ın görüşünün de aynı doğrultu-
da olduğu, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği kanısına vararak 2247 sayılı
Yasa'nın 19. maddesine göre, görevli yargı yerinin belirlenmesi için Mahkememiz'e baş-
vuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mah-
kemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özdural, İsmail Oğuz,
Orhan Erdem, Şeref Tolungüç, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptı-
ğı 8.12.1980 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Yardımcısı M. İlhan Dinç'in rap-
ru ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nı
davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplan-
tıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıta
Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Yavuz Öğüt'ün aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları
dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, 26.12.1978 günü ilân olunan sıkıyönetimden önce, 28.3.1978 gününde Ankara
da işlenmiştir.

Dosyada bulunan Ankara C.Savcılığı'nın 20.3.1978 günlü iddianamesinde; sanıklan, karşıt görüşlü öğrencilere karşı, cebir ve şiddet göstermek ve tehditte bulunmak suretiyle öğrenimi engellediklerinin; doktor raporları, olay tutanağı, tanık ifadeleri ve sanık ikrarlarından anlaşıldığı belirtilmektedir. Sanıklara atılı suçun, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu gibi, temel haklardan olan öğrenim özgürlüğünü ortadan kaldırmaya yönelik olarak işlendiğinden Milli Güvenlik Konseyi 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına da girmektedir.

Ancak anılan suç; sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden, 140 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kalmakta ve sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içinde bağlantılı olmadığından aynı Yasa'nın 13/b maddesi kapsamına da girmektedir. Şu hale göre davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle Ankara 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Bu görüşe Ahmet H. Boyacıoğlu ve Şeref Tolungüç katılmamışlardır.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğinin bu nedenle Ankara 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 4.1.1979 günlü, esas 1978/261, karar 1979/4 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, Ahmet H. Boyacıoğlu ve Şeref Tolungüç'ün karşı oylarıyla ve oyçokluğuyla 8.12.1980 gününde kesin olarak karar verildi.

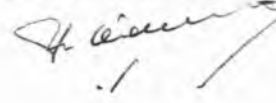
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

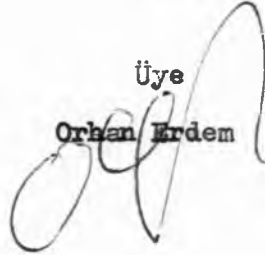
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Orhan Erdem

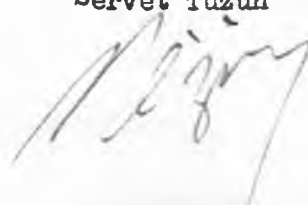
Üye

Şeref Tolungüç

Üye

Servet Tüzün

Üye

Hasan Velikkale

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/387

KARŞI OY YAZISI

Kararda da kabul edildiği gibi, sanıklara yükletilen suç sıkıyönetim ilânını neden olan olaylara ilişkindir ve temel haklardan olan öğrenim özgürlüğünü ortadan kaldırmaya yönelik olduğu ve onu amaçladığı içinde Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararının 4. maddesi kapsamındadır.

Gerçi suç, 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın değişik 13/a maddesinde öngörülen üç aylık müddet dışında işlenmiştir. Bununla birlikte, aynı Yasa'nın 13/b maddesindeki "umumi ve müşterek gaye içinde irtibat" halinin bulunduğu da açıktır. Şöyle ki; Yasa koyucu Ceza Yargılamaları Usulü Yasası'nın 3. maddesindeki "irtibat" halini yeterli bulmamış, onu saklı tutmakla beraber, daha geniş kapsamlı bir irtibat ve bağlılık halini yasalaştırmıştır. Bu hususu sıkıyönetim mahkemelerinin elindeki davalardan biriyle bağlantılı biçimde görmek ve anlamak her şeyden önce yasa koyucunun amacına ters düşer. Yasa Koyucu, bu hükümle, amaçta birliği düşünmüş ve bunun genelde aranmasını istemiştir.

Yasa hükmünün taşıdığı bu mana karşısında, sıkıyönetim mahkemelerinde görülen davalardaki sanıkların işledikleri suçlarla güttükleri gaye ile bu davadaki sanıkların öğrenim konusundaki eğitimi cebir ve şiddet kullanarak engellemek istemesindeki amaç arasında genelde ortaklık vardır. ve bu açıktır.

Bunedenle biz 13/b maddesindeki irtibat halini gördüğümüzden, çoğunluk görüşüne katılmıyoruz.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Şeref Tolungüç

